

Ter oriëntatie

De op een na grootste stad van Duitsland ligt aan drie rivieren: aan de Alster met zijn bronnen ten noorden van de stad, aan de Bille en natuurlijk aan de Elbe, die in de Noordzee uitmondt. De interessantste wijken voor bezoekers bevinden zich rondom de Alster en langs de Elbe. Een auto is hier overbodig, want vrijwel alle delen van Hamburg zijn gemakkelijk en comfortabel per bus, trein, metro, veerboten en Alsterboten bereikbaar.

Centrum ► Kaart 2

De Rathausmarkt met het bezienswaardige Rathaus (stadhuis) in neorenaissance-stijl is het middelpunt van Hamburg. Tussen het Hauptbahnhof (hoofdstation) en de Gänsemarkt bevindt zich het historische centrum, waar de passa-

ges en winkels van internationale allure gevestigd zijn. Maar ook kunstminnaars kunnen hier hun hart ophalen: behalve het museumkwartier met de Kunsthalle, Galerie der Gegenwart en de Deichtorhallen zijn het Thalia Theater, Deutsches Schauspielhaus en de Oper zeker een bezoek waard.

Eppendorf ► F 1/2

Eppendorf is mooi, maar ook duur. Hier vindt u chique restaurants, exclusieve winkels en riante woningen van soms wel 300 m² in statige oude appartementsgebouwen. Deze wijk is daarom ook zeer in trek als woonadres bij iedereen die het zich financieel kan veroorloven. Eppendorf wordt natuurlijk ook geassocieerd met Onkel Pö, het legendarische jazzcafé uit het midden van de

Al in de middeleeuwen werden Binnen- en Außenalster tot indrukwekkende meren opgestuwd

Kanalen en grachten doorsnijden – zoals hier aan de Holländischer Brook – de Speicherstadt

Op het adres Am Sandtorkai 30 stond vroeger de elektriciteitscentrale van de Speicherstadt, die een van Hamburg onafhankelijke stroomvoorziening mogelijk maakte. Nu bevindt zich hier het **Kesselhaus** ⁵ met het **HafenCity Infocenter**. Aan de hand van een grote maquette wordt op een indrukwekkende manier verduidelijkt hoe het complete gebied rondom de Speicherstadt zich in de komende twintig jaar zal ontwikkelen. Ook

het bijbehorende café is een bezoek waard (di.-zo. 10-18 uur, toegang gratis).

Wanneer we de Sandtorkai verder volgen, in het bovenste gedeelte van blok M, is duidelijk te zien hoe bij de wederopbouw is geprobeerd om de architectuur van de oude pakhuizen te benaderen. Het is te danken aan de architect Kallmorgen dat veel in de oorlog verwoeste gebouwen niet domweg zijn gesloopt, maar herbouwd. Bij

Vanaf de uitkijktorens van de HafenCity hebt u een prachtig uitzicht op de nieuwe wijk

vanwege de vorm simpelweg *Döner*. In het verlengde van de Marco-Polo-Terrassen is het nieuwe **Unilevergebouw** ⁴ te zien. De benedenverdieping is gratis toegankelijk en leidt de bezoeker tot aan de kademuur van de Elbe. Daar hebt u een grandioos uitzicht op het terrein, links het Hamburg Cruise Center, waar de grote cruiseschepen aanleggen. Het bouwwerk is provisorisch, want er is een terminal voor cruiseschepen met hotel gepland. Rechts ziet u op de punt van het Kaiserhöft de **Elbphilharmonie** ⁵.

Het nieuwe symbool van de stad is nog in aanbouw en wordt vermoedelijk in 2015 opgeleverd. Naast de muziekzaal zullen er ook koopwoningen, een hotel en een garage worden ondergebracht. Aan de andere kant van de Elbe bevindt zich het Theater im Hafen.

We gaan terug naar het Unilevergebouw, dat in 2009 tot 's werelds modernste kantoorgebouw werd uitgeroepen. De membraan rondom het bouwwerk beschermt tegen wind en zon. Behalve de kantoren zijn er in het ruime atrium onder andere

In het Literaturhauscafé kunt u stijlvol ontbijten

Topkwaliteit – Stadtbäckerei: €! ■ kaart 2, F 2, Am Gänsemarkt 44, tel. 040 35 52 50 50, www.stadtbaeckerei-amgaensemarkt.de, U 2: Gänsemarkt, ma.-vr. 6-20.30, za. 6-20, zo. 9.30-17 uur, ontbijt vanaf € 3. Bakkerij met groot café pal aan de Gänsemarkt. Grootste variëteit aan belegde broodjes van de stad. Goedkoop ontbijt tot 12 uur. Jarigen vallen in de prijzen, want op vertoon van hun identiteitskaart krijgen ze op kosten van het huis een ontbijt naar keuze aangeboden.

Prima latte macchiato – TH2: ■ F 3, zie blz. 69.

Goed en goedkoop

Grote porties – Abaton Bistro: ■ G 4, Grindelhof 14a, tel. 040 45 77 71, www.abaton-bistro.de, bus: 4, 5 naar Grindelhof, ma.-vr. 9.30-1, za. en zo. 12-24 uur, hoofdgerechten ca. € 8-10. Voor of na een bezoek aan de gelijknamige bioscoop om de hoek kunt u hier de inwendige mens versterken. Op de kaart staan heerlijke gerechten als wiener schnitzel van het kalf met komkommer-aardappelsalade. Smaakt bijzonder goed.

Studentenklassieker – Arkadasch: €! ■ G 4, Grindelhof 17, tel. 040 44 84 41,